

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 21-5-2025
Αρ. πρωτ.: 132607

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 4407/1-4-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Δ. Κυριαζίδης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Synchytrium endobioticum* Schib. (χυτρίδιο το σαρκώδες (παθότυπος 18(T1)), που προκαλεί στην πατάτα ασθένεια γνωστή ως «καρκίνωση της πατάτας», έχει διαπιστωθεί στη χώρα μας ήδη από το 2011.

Στο πλαίσιο της υποχρεωτικής λήψης μέτρων για την εξάλειψή του και για την παρεμπόδιση της διασποράς του, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο Π.Δ. 37/2021 (Α' 94), στην υπ' αριθ. 259959/1984 ΚΥΑ, στην υπ' αριθ. 456/5861/2012 ΥΑ και στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2022/1195.

Στις περιπτώσεις επίσημης επιβεβαίωσης του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας σε μία περιοχή, λαμβάνονται τα μέτρα που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6 του προαναφερόμενου Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ). Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την οριοθέτηση ζωνών (μολυσμένης και ασφαλείας) καθώς και την απαγόρευση φύτευσης πατάτας στη μολυσμένη ζώνη. Στη ζώνη ασφαλείας (έκτασης 1.975 στρεμμάτων) επιτρέπεται η φύτευση ποικιλιών πατάτας που είναι ανθεκτικές στον συγκεκριμένο παθότυπο που έχει ανευρεθεί στην περιοχή.

Για τον σκοπό αυτόν και με βάση την Κ.Υ.Α. 8115/90003/2013 (Β' 1869) και την από 6ης Δεκεμβρίου 2013 σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και του Μπεννακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (Μ.Φ.Ι.), υλοποιήθηκε από το Εργαστήριο Μυκητολογίας του ΜΦΙ ερευνητικό έργο δαπάνης ύψους 215.700 € και διάρκειας 4 ετών (2013-2016).

Το έργο περιελάμβανε δοκιμές αγρού και βιοδοκιμές σε θερμοκηπιακούς χώρους ελεγχόμενων συνθηκών. Κατά τη διάρκεια του έργου αξιολογήθηκαν συνολικά 50 ποικιλίες πατάτας [εμπορικές και εγγεγραμμένες ως ανθεκτικές στον παθότυπο 18(T1) σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες] ως προς την ανθεκτικότητά τους στον παθότυπο 18(T1) του μύκητα καραντίνας *S. endobioticum*.

Σύμφωνα με τα επίσημα αποτελέσματα του έργου καθορίστηκαν μόνο δύο εμπορικές ποικιλίες πατάτας (Kuba και Gandawa) ανθεκτικές στον παθότυπο 18 (T1) του μολύσματος και κατάλληλες προς φύτευση στη Ζώνη Ασφαλείας του Περιθωρίου της Π.Ε. Δράμας. Οι ανθεκτικές ποικιλίες δεν ενέχουν κίνδυνο για πρόκληση δευτερογενών μολύνσεων και έχουν γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή της Ε.Ε.

Με την υπ' αριθ. 10417/101043/2017 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 3635), καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις φύτευσης, η φυτοϋγειονομική διαχείριση των ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας στη ζώνη ασφαλείας του Περιθωρίου και η συσκευασία κονδύλων των ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας.

Η ποικιλία Kuβα είναι επιτραπέζιας και βιομηχανικής χρήσης (για παραγωγή αμύλου), αναλόγως με την καλλιεργητική τεχνική που θα εφαρμοστεί, και η ποικιλία Gandawa είναι βιομηχανικής χρήσης (για παραγωγή αμύλου). Εντούτοις, καμιά από τις παραπάνω ανθεκτικές ποικιλίες δεν αξιοποιήθηκε εντός της Ζώνης Ασφαλείας του Περιθωρίου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο παθότυπος 18(T1) του μύκητα καταντίνας *S. endobioticum* ήταν μέχρι προσφάτως πολύ σπάνιος και δεν υπήρχαν πολλές ποικιλίες που να είναι καταχωρημένες ως ανθεκτικές σε επίσημους καταλόγους άλλων Ευρωπαϊκών χωρών και όσες υπήρχαν ήταν για βιομηχανική χρήση.

Είναι συνεπώς εξαιρετικά ζωτικής σημασίας η συνέχιση της διερεύνησης για εξεύρεση ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας στον παθότυπο 18(T1) του επιβλαβούς οργανισμού ώστε:

(α) να μειωθούν οι σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις στην παραπάνω περιοχή και (β) να συνεχίσει η χώρα μας να καλύπτει τις απαιτήσεις των άρθρων 7 και 8 της Ενωσιακής Νομοθεσίας σχετικά με τη θέσπιση μέτρων για την εξάλειψη και την αποτροπή της εξάπλωσης του *S. endobioticum*.

Για τον λόγο αυτόν, από την πρώτη εμφάνιση του παθότυπου 18 (T1) του συγκεκριμένου μύκητα στην περιοχή του Κάτω Νευροκοπίου και μέχρι σήμερα, το Εργαστήριο Μυκητολογίας του Μ.Φ.Ι. βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία με Ευρωπαϊκούς οίκους παραγωγής και εμπορίας ποικιλιών πατάτας καθώς και με επίσημα Εργαστήρια άλλων Κρατών-μελών της Ε.Ε., για τυχόν ύπαρξη νέων ποικιλιών επιτραπέζιας πατάτας ανθεκτικών στον συγκεκριμένο παθότυπο .

Σημειώνεται μάλιστα ότι τα τελευταία δύο χρόνια νέες εμπορικές ποικιλίες πατάτας (για επιτραπέζια χρήση ή για παραγωγή chips) έχουν καταχωριστεί στους επίσημους καταλόγους άλλων Κρατών-μελών της Ε.Ε. ή διατίθενται από Ευρωπαϊκούς οίκους παραγωγής και εμπορίας ως ανθεκτικές στον παθότυπο 18(T1) του μύκητα *S. endobioticum*.

Οι συγκεκριμένες ποικιλίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στη Ζώνη Ασφαλείας του Περιθωρίου αφού πρώτα αξιολογηθεί ο βαθμός ανθεκτικότητάς τους μέσω επίσημων βιοδοκιμών.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τη Δ.Α.Ο.Κ. της Π.Ε. Δράμας, καθώς και με το Μ.Φ.Ι., με σκοπό την υλοποίηση νέου προγράμματος για την περαιτέρω αξιολόγηση των νέων ανθεκτικών ποικιλιών στις τοπικές συνθήκες του Κάτω Νευροκοπίου.

Συγκεκριμένα, και με συνέπεια σε ό,τι είχαμε αναφέρει στην απάντηση της υπ' αριθ. 3737/26.02.2025 Ερώτησής σας, το Μ.Φ.Ι. κατέθεσε στο Υπουργείο μας προς χρηματοδότηση σχετική πρόταση τον Απρίλιο 2025. Σύμφωνα με το τεχνικό δελτίο που τη συνοδεύει, ο προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται σε 198.000 € και η συνολική διάρκεια εκτιμάται στα τρία έτη. Η πρόταση αξιολογείται από το Υπουργείο.

Επισημαίνεται δε ότι στη χώρα μας, από το 2009, διεξάγονται επίσημοι ετήσιοι έλεγχοι για τον μύκητα *S. endobioticum*, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά ενωσιακή νομοθεσία για οργανισμούς καραντίνας στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος των επισκοπήσεων. Η μεθοδολογία των ελέγχων βασίζεται σε κατάλληλες αναλύσεις επικινδυνότητας και για την περιοχή της Δράμας προβλέπεται εντατικός έλεγχος και δειγματοληψία των αγρών καλλιέργειας πατάτας. Από την περιοχή του Νευροκοπίου λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ.Α.Ο.Κ., της Π.Ε. Δράμας, κάθε έτος, περισσότερα από 50 δείγματα των 200 κονδύλων πατάτας, τα οποία καλύπτουν το σύνολο της καλλιεργούμενης με πατάτα έκτασης. Τα δείγματα εξετάζονται εργαστηριακά στο εθνικό εργαστήριο αναφοράς του Μ.Φ.Ι., ακολουθώντας όλα τα προβλεπόμενα διεθνή πρότυπα για τους εργαστηριακούς ελέγχους.

Σύμφωνα δε με την ενημέρωση που έχει το Υπουργείο μας από τη Δ.Α.Ο.Κ. επιβεβαιώνεται η ύπαρξη του προβλήματος του καρκίνου στην πατάτα στο λεκανοπέδιο του Νευροκοπίου, στο οποίο έχουν δημιουργηθεί ζώνες μη καλλιέργειας σε έκταση περίπου 3.000 στρεμμάτων.

Πέραν αυτών, αξίζει να σημειωθεί ότι για τον ΕΛΓΟ –ΔΗΜΗΤΡΑ, εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων του, η καλλιέργεια και η προστασία των γεωργικών προϊόντων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης αποτελούν αντικείμενα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το έργο «Ανάδειξη, αξιολόγηση και βελτίωση των ιδιαίτερων ποιοτικών χαρακτηριστικών της ΠΓΕ πατάτας Κάτω Νευροκοπίου», το οποίο υλοποιείται σε συνεργασία με την Περιφέρεια, στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης. Στόχος του έργου είναι η ανάδειξη της πατάτας Κάτω Νευροκοπίου ως προϊόντος υψηλής αξίας, χρησιμοποιώντας προηγμένες τεχνολογίες ομικής ανάλυσης.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η πατάτα Κάτω Νευροκοπίου έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία οφείλονται στο μικροπεριβάλλον της περιοχής. Βρέθηκαν μοναδικά καλά βακτήρια τα οποία θα μπορούσαν μελλοντικά να χρησιμοποιηθούν ως πιθανοί βιοδείκτες για την αυθεντικοποίηση του προϊόντος.

Παράλληλα, διερευνάται η πιθανότητα υπογραφής νέας Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ και της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, προκειμένου να διερευνηθεί περαιτέρω και να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα από τον μύκητα *Synchytrium endobioticum*, με την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων για τη διαχείριση και περιορισμό των επιπτώσεων της ασθένειας.

Αναλόγως των ευρημάτων που θα προκύψουν από τις προαναφερθείσες πρωτοβουλίες και το ερευνητικό έργο του Υπουργείου σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς, θα διερευνηθούν και τα επόμενα βήματα εφαρμογής και στήριξής τους σε όλα τα επίπεδα.

Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο έχει σαφή γνώση της κατάστασης και παρακολουθεί στενά την εξέλιξή της, προκειμένου να αναζητήσει τρόπους στήριξης των παραγωγών, εφόσον αυτό τελικά κριθεί απαραίτητο και εφικτό, εντός του εθνικού και ενωσιακού θεσμικού πλαισίου και των δημοσιονομικών ορίων της χώρας.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Δ. Κυριαζίδη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού